

ביקורת חשבונות שעור 5- הלוואות והוצאות מימון

מרצה: רוני סיון, רו"ח
מתרגל: אייל אברהם, רו"ח

כללי

1. הבחנה בין הלוואות לזמן קצר להלוואות לזמן ארוך, וחלויות שוטפות על הלוואות לזמן ארוך, המוצגות בד"כ בביאור יחד עם ההלוואות לזמן קצר.
2. הבחנה בין הלוואות שנתקבלו ממוסדות פיננסיים/בנקאיים, לבין הלוואות שנתקבלו מנותני אשראי אחרים, ומצדדים קשורים.
3. הבחנה בין הלוואות שניתנו להלוואות שנתקבלו (בד"כ הלוואות שניתקבלו).
4. בדיקה מעמיקה של הלוואות שניתנו לצדדים קשורים- תנאים ונהלי פרעון- הצגה בנפרד (באור עסקות ויתרות עם צדדים קשורים).

נהלי ביקורת עיקריים – הלוואות שנתקבלו

1. **סקר בקרה פנימית** על תהליכי קבלת הלוואות – הגורמים המחליטים, פיקוח ומעקב אחר תנאי הלוואות ופרעון וכד'.
2. **מיון** הלוואות מבנקים ומנותני אשראי אחרים, לרבות צדדים קשורים ובעלי שליטה.
3. **מיון** הלוואות בין זמן ארוך, זמן קצר, וחלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך.
4. **קבלת אישורי יתרות** מנותני האשראי, המפרטים את תנאי ההלוואות ויתרותיהם – ריבית, הצמדה, זמני פרעון, בטחונות.

הלוואות שנתקבלו - נוהלי ביקורת - המשך

- 5. **סקירת הסכמי הלוואות ולוחות הסילוקין, לאימות תנאי הלוואות.**
- 6. **בדיקת התנהלות הלוואות - השוואה ללוחות הסילוקין של ההלוואות (בד"כ שפיצר), לרבות החליות השוטפות.**
- 7. **בדיקת הלוואות שנתקבלו מצדדים קשורים ומבעלי שליטה - קיומם של תנאים חריגים והשלכותיהם.**
- 8. **צבירת הריבית ושערוך היתרות לתאריך המאזן.**

הלוואות שנתקבלו - נוהלי ביקורת - המשך

9. בדיקת הוצאות המימון של הלוואות במקביל לבדיקת הלוואות, לצורך בדיקת שלמות הוצאות המימון, נאותות החתך של ההלוואות ושל הוצאות המימון

10. סבירות הוצאות המימון (בדיקה אנליטית)

▶ השוואה לתקופות קודמות.

▶ חישובים כלליים- שיעור הריבית על היתרה הממוצעת.

▶ השוואה לעלויות המימון המסופקות ע"י נותני האשראי.

9. מיחזור הלוואות – רישום וגילוי נאות בדוחות הכספיים.

10. חכירות מימוניות – טיפול נאות בהוצאות המימון והצגה חשבונאית נאותה.

11. מכירות והחכרה מחדש (הלוואה) – SALE & LEASE .BACK

13. **שיעבודים** שניתנו להבטחת פירעון הלוואות- גילוי נאות בדוחות הכספיים.
14. **שווי ההוגן של ההלוואות** (חברות ציבוריות) .
15. **הצגה נאותה בדוחות הכספיים** לרבות מתן מידע נוסף, ככל שנדרש.

נוהלי ביקורת - הלוואות שניתנו

דומה לנוהלי ביקורת של הלוואות שנתקבלו

דגשים נוספים

1. סקר בקרה פנימית על תהליכי מתן הלוואות – הגורמים המחליטים, פיקוח ומעקב אחר תנאי הלוואות ופרעון וכד'.
2. מתן דגש להלוואות לצדדים קשורים, תנאיהן והתנהלותן.
3. בטחונות שנתקבלו להבטחת החזר הלוואות.
4. הצגה נאותה בדוחות הכספיים לרבות מתן מידע נוסף, ככל שנדרש.

נוהלי הצגה בדוחות הכספיים

סעיף 16 לתקנות ניירות ערך (הצגת דוחות כספיים) 2010

מיון וסיווג סוגי הלוואות

1. סיווג ופירוט בקבוצות לפי סוג מטבע ואופן הצמדה, ולפחות:

- הלוואות שיקליות לא צמודות.
- הלוואות מט"ח או צמודות למט"ח – כל סוג מטבע מהותי בנפרד.
- הלוואות צמודות לבסיס אחר- כל סוג בסיס מהותי בנפרד.